

tate a sonorității, mai ales prin favorizarea alăturării, ceea ce a dus pe alocuri la destrămarea vrajei romantice atât de caracteristică universului muzical al lui Schubert.

De aici și până la *Concertul pentru vioară și orchestră* de Alban Berg — tot un „vienez“, dar din secolul nostru — există o distanță considerabilă ca modalitate a limbajului simfonic, pe care Remus Tzincoca a parcurs-o cu o deplină dezinvoltură. Acompaniamentul orchestral, de un înalt grad de complexitate, a fost realizat — sub conducerea lui — cu o remarcabilă claritate în expunerea ideilor și în asigurarea contactului cu solistul. Succesul lucrării s-a datorat însă, în primul rând, violonistei poloneze Wanda Wilkomirska, o instrumentistă de rafinată muzicalitate și superioară forță de expresie, care a știut să gîndească și să redea, în toată diversitatea lor, aceste pagini reunind într-o sinteză profund originală structuri tonale și atonale, muzica programatică și „absolută“.

Ultima lucrare a seriei ne-a adus noi satisfacții, prilejuite de excelenta interpretare — poate una dintre cele mai izbutite pe care ne-a fost dat să le ascultăm — a *Suitei nr. 2 pentru orchestră în Do major* de George Enescu. Sesizînd dubla filiație a acestei lucrări — rigoarea clasică a construcției și elanul romantic al expresiei — Remus Tzincoca a reușit să îmbine ambele linii directoare într-un unic șuvoi muzical, axat deopotrivă pe precizia pulsației ritmice și pe varietatea coloristică a imaginilor. Familiarul opus enescian ni s-a relevat astfel într-o versiune plină de nerv și de vigoare, dominată de o fericită sinceritate a accentelor și a sonorităților.

E. E.

## Vaclav Smetacek-Ilinca Dumitrescu la Radioteleviziune

De pe acum Ilinca Dumitrescu ia... cînta concertistilor de clasă internațională și un „salt“ de la Moscova la București îi pare firesc, cînd e vorba să își implinească angajamentele artistice contractate.

Am revăzut-o și reascultat-o astfel în *Concertul al 4-lea în sol major* de Beethoven — de data aceasta la pupitrul dirijoral aflîndu-se încercatul maestru cehoslovac Vaclav Smetacek.

Ilinca Dumitrescu se dovedește, cu fiecare nouă audiție, în permanentă și ascendentă evoluție artistică. Fără îndoială, ambianța în care lucrează la Conseruator, unde îl are ca îndrumător pe eminentul pedagog Neuhaus, care apreciază multiplele calități ale studentei sale, contribuie în plus la aceasta. Dar Ilinca Dumitrescu găsește în ea însăși izvorul perfecționării. Căci ea nu este numai o pianistă extrem de sensibilă dar și dotată cu o remarcabilă forță cogitațională, cu o vie inteligență muzicală și cu acea capacitate de interiorizare care nu poate fi întîlnită decît la adevărații interpreți ai muzicii. De fiecare dată ne dezvăluie noi fațete ale artei sale.

Claritatea și finisajul deplin ale execuției pianistice sînt în permanentă dublate de acea intuiție justă a

tuturor tîlcurilor compoziției pe care o atacă. În cazul *Concertului beethovenian*, am deslușit stăpînirea deplină a lor — ceea ce ne autorizează să afirmăm că arta sa interpretativă a căpătat noi dimensiuni, în sensul unei trăiri și mai puternice, mai profunde a muzicii. Ne-am lăsat adesea, furați, recunoaștem, de frumusețea sunetului și de culorile pe care reușește să le elaboreze cu o reală măiestrie, de-a lungul execuției. Uneori tușeul său e martelat, extrem de expresiv în pasajele cu caracter ritmic, după cum găsește și nuanțele cele mai subtile cînd e vorba de a expune cantilena beethoveniană. Am reținut, de asemenea, autoritatea cu care a redat cadența din prima mișcare a concertului cînd execuția a apărut de o înăripată fantezie și potențată de puternice contraste dinamice. Ilinca Dumitrescu a reușit să facă din acest pasaj de virtuozitate al lucrării o realizare strălucită în care pulsa vitalitatea muzicii Titanului.

Dar, dincolo de elementele de bravură vrem să relevăm reculegerea și duioșia, blîndețea și sensibilitatea profund feminină cu care a cîntat, de pildă, coplesitoarele pagini din *Andante con moto* care se înscriu printre cele care, așa cum le-a gîndit Beethoven, merg direct la inimă. Totul a fost redat cu infinită grație și cu o cuceritoare poezie. O dată mai mult ne-am dat seama, cu emoție, de acea filiație gingașă, de acel nobil filon de poezie transcendentă care, purcede de la mult regretata Mariana Dumitrescu și pe care înzestrata Ilinca îl poartă mai departe pe aripile muzicii... A venit apoi, prin contrast, *allegrezza* și celeritatea din *Final* unde Ilinca Dumitrescu a cîntat cu o mare strălucire, reușind să se facă mult prețuită pentru toate aceste calități.

Orchestra s-a afirmat deosebit de pozitiv, cu sonorități moderate, cu o serioasă și activă participare, sub conducerea foarte pricepută și coordonatoare a dirijorului Smetacek.

La rechemări repetate solista a oferit, în supliment, *Preludiu în mi bemol minor* de Bach care, prin stilul sobru de o rară distincție în care a fost cîntat, ne-a amintit de Dinu Lipatti.

*Simfonia no. 38 în Re major* („Praga“) de Mozart a fost prezentată de Vaclav Smetacek într-o manieră clasică. Cu gestul său calm și ponderat iar, cînd a fost cazul cu expansiuni viguroase dar niciodată lipsite de eleganță, a redat convingător solemnitatea debutului, caracterul sincopat și, am spune, modern, al primului *Allegro*. Tema foarte cromatică a *Andante-lui* și apoi verva *Finalului* au fost redade în stilul adecvat. Noutatea concertului au constituit-o *Fantezii simfonice* de Bohuslav Martinu, în primă audiție: lucrare foarte compozită în care autorul a topit cu indiscutabilă măiestrie toate influențele care i-au marcat, de la Roussel la Strawinsky și Ravel. Dirijorul a evidențiat cu pasiune, între altele, acele ecouri de muzică populară cehă care la răstimpuri colorează cu savoarea lor specifică aceste *Fantezii simfonice*, reprezentînd unul din aspectele semnificative ale creației lui Martinu.

J. V. P